

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

L E G E

privind taxa pe valoarea adăugată

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art.1.- (1) Taxa pe valoarea adăugată este un impozit indirect care se datorează bugetului de stat și se aplică asupra operațiunilor privind transferul proprietății bunurilor, importul de bunuri, prestările de servicii, precum și celor asimilate acestora.

(2) Prezenta lege stabilește principiile și regulile privind taxa pe valoarea adăugată.

CAPITOLUL II

Sfera de aplicare

Secțiunea 1

Operațiuni impozabile

Art.2.- (1) În sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată se cuprind operațiunile cu plată, precum și cele asimilate acestora, potrivit

prezentei legi, efectuate de o manieră independentă de către contribuabili privind:

a) livrările de bunuri mobile în cadrul exercitării activității profesionale și/sau livrările de bunuri imobile realizate între contribuabili, plătitori de T.V.A., precum și între aceștia și persoane fizice;

b) importul de bunuri;

c) prestările de servicii efectuate în cadrul exercitării activității profesionale.

(2) În sensul prezentei legi, nu acționează de o manieră independentă angajații sau orice alte persoane care sunt legate de un angajator printr-un contract de muncă sau prin orice alte instrumente juridice care stabilesc relația angajator-angajat în ceea ce privește condițiile de muncă, retribuirea și responsabilitățile angajatorului.

(3) Prin *livrare de bunuri* se înțelege transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor mobile și/sau imobile deținute de proprietar către beneficiar, direct sau prin persoanele care acționează în numele acestora.

(4) Prin *prestare de servicii*, în sensul prezentei legi, se înțelege orice activitate desfășurată de un contribuabil, care nu constituie livrare de bunuri.

(5) Sunt asimilate cu livrările de bunuri sau cu prestările de servicii, în sensul prezentei legi, următoarele operațiuni:

a) vânzarea cu plata în rate;

b) închirierea unor bunuri pe bază de contract, precum și operațiunile de leasing;

c) preluarea de către contribuabili a bunurilor achiziționate sau fabricate de către aceștia pentru a fi utilizate în scopuri care nu au legătură cu activitatea economică desfășurată, sau pentru a fi puse la dispoziție altor persoane fizice sau juridice în mod gratuit. Același regim se aplică și prestărilor de servicii. Se exceptează de la aceste prevederi bunurile și/sau serviciile acordate în mod gratuit, în limitele și potrivit destinațiilor prevăzute prin lege;

d) trecerea în domeniul public a unor bunuri din patrimoniul contribuabililor, în condițiile prevăzute de legislația referitoare la proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, în schimbul unei despăgubiri;

e) transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor în urma executării silite.

(6) Operațiunile privind schimbul de bunuri au efectul a două livrări separate. În cazul transferului dreptului de proprietate asupra unui bun de către doi sau mai mulți contribuabili, prin intermediul mai multor tranzacții fiecare operațiune se consideră o livrare separată, fiind impozitată distinct, chiar dacă bunul respectiv este transferat direct beneficiarului final. Același regim se aplică și prestărilor de servicii.

(7) În sensul prezentei legi, prin *contribuabil* se înțelege oricine efectuează de o manieră independentă, indiferent de loc, potrivit criteriilor de teritorialitate menționate la art.4, activități economice de natura celor prevăzute la alin.(1) și alin.(5), oricare ar fi scopul și rezultatul acestor activități.

(8) Activitățile economice prevăzute la alin.(1) și alin.(5) sunt activitățile producătorilor, comercianților, prestatorilor de servicii, inclusiv activitățile extractive, agricole și cele ale profesiunilor libere sau asimilate. De asemenea, constituie activitate economică exploatarea bunurilor corporale sau necorporale în scopul obținerii de venituri.

Art.3.- (1) În sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată nu se cuprind operațiunile rezultate din activitatea specifică autorizată, efectuate de:

a) asociațiile și fundațiile - care se constituie pentru realizarea unui scop de interes general sau comunitar - fără scop patrimonial, pentru activitățile cu caracter social-filantropic;

b) organizațiile cultelor religioase recunoscute legal și organizațiile care desfășoară activități de natură religioasă, politică sau civică înregistrate legal;

c) organizațiile sindicale și patronatele, pentru activitățile legate direct de apărarea intereselor materiale, profesionale și morale ale membrilor lor;

d) instituțiile publice, pentru activitățile lor administrative, sociale, educative, de apărare, ordine publică, siguranța statului, culturale și sportive, cu excepția celor care conduc la distorsiuni concurențiale;

(2) Operațiunile privind livrările de bunuri și/sau prestările de servicii efectuate direct sau prin unități subordonate de

către contribuabilii prevăzuți la alin.(1) se cuprind în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată în cazul în care, prin tratarea lor ca operațiuni necuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată, ar conduce la distorsiuni concurențiale.

(3) Organizarea de licitații, vânzarea caietelor de sarcini/dosarelor de prezentare și alte operațiuni legate direct de organizarea vânzării acțiunilor și imobilizărilor corporale, efectuate de instituțiile publice și de instituțiile de interes public, nu se cuprind în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată.

Secțiunea a 2-a **Teritorialitatea**

Art.4.- (1) Sunt supuse taxei pe valoarea adăugată livrările de bunuri pe teritoriul României.

(2) Bunurile provenite din import sunt impozabile în România după intrarea acestora în țară și în momentul înregistrării declarației vamale.

(3) Prestările de servicii sunt impozabile în România când locul prestării se consideră a fi în România. Locul prestării de servicii este locul unde prestatorul își are stabilit sediul activității economice sau un sediu stabil de la care sunt prestate serviciile ori, în lipsa unui astfel de sediu, domiciliul sau reședința sa obișnuită, cu următoarele excepții pentru care locul prestării este:

a) Locul unde sunt situate bunurile de natură imobiliară.

Sunt supuse taxei pe valoarea adăugată lucrările de construcții-montaj executate pentru realizarea, repararea și întreținerea bunurilor imobile existente în România, indiferent de locul unde este situat sediul prestatorului - în țară sau în străinătate. Același regim se aplică și închirierii de bunuri imobile, operațiunilor de leasing având ca obiect utilizarea bunurilor imobile, serviciilor de arhitectură, proiectare, de coordonare a lucrărilor de construcții, precum și serviciilor prestate de alți contribuabili înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată cu activitate în domeniul bunurilor imobile - studii, expertize, reparații și alte prestări ale agenților imobiliari.

b) Locul de plecare a transportului de bunuri sau de persoane, respectiv locul de sosire a transportului aferent bunurilor importate.

1. Pentru transportul de bunuri sau de persoane, locul prestării se consideră a fi în România, dacă locul de plecare a transportului se află în România, indiferent dacă locul de sosire a transportului se află în România sau în străinătate.

2. Pentru transportul de bunuri cu locul de plecare în străinătate, locul prestării se consideră a fi în România, dacă locul de sosire a transportului se afla în România.

c) Locul unde beneficiarul are stabilit sediul activității sau, în lipsa acestuia, domiciliul stabil al acestuia. În această categorie se încadrează:

1. închirierea de bunuri mobile corporale;
2. operațiunile de leasing având ca obiect utilizarea bunurilor mobile;

3. cesiunile și/sau concesiunile dreptului de autor, de brevete, de licențe, de mărci de fabrică și de comerț și alte drepturi similare;

4. serviciile de publicitate;
5. serviciile consultanților, inginerilor, birourilor de studii, avocaților, experților contabili și alte servicii similare;

6. prelucrarea de date, furnizarea de informații, realizarea și/sau furnizarea de programe informatice și/sau licențe de programe informatice;

7. operațiunile bancare, financiare, de asigurare și/sau de reasigurare;

8. punerea la dispoziție de personal;
9. prestările intermediarilor care intervin în furnizarea serviciilor prevăzute la pct.1-8.

d) Locul unde serviciile sunt prestate efectiv. În această categorie se cuprind următoarele activități:

1. culturale, artistice, sportive, științifice, educative, de divertisment sau similare, inclusiv serviciile accesorii și cele ale organizatorilor de astfel de activități;

2. prestările accesorii transportului, cum sunt: încărcarea-descărcarea mijloacelor de transport, manipularea, paza și/sau depozitarea mărfurilor și alte servicii similare;

3. expertize privind bunurile mobile corporale;

4. lucrări efectuate asupra bunurilor mobile corporale.

(4) Pentru operațiunile prevăzute la alin.(3) se aplică regulile și cotele de impozitare prevăzute prin prezenta lege.

Secțiunea a 3-a **Reguli de impozitare**

Art.5.- Operațiunile cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată se clasifică după cum urmează:

a) operațiuni impozabile la care se aplică cota standard, cota redusă sau cota zero a taxei pe valoarea adăugată, după caz. Nivelul cotei standard și a cotei reduse se stabilesc prin prezenta lege.

În cazul operațiunilor la care se aplică cota standard, ori cota redusă, taxa pe valoarea adăugată se calculează asupra sumelor obținute din livrările de bunuri și/sau din prestările de servicii, la fiecare stadiu al circuitului economic, până la consumatorul final inclusiv. Din taxa colectată corespunzător sumelor reprezentând contravaloarea bunurilor livrate sau a serviciilor prestate se scade taxa deductibilă aferentă bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate realizării operațiunilor impozabile.

Pentru operațiunile la care se aplică cota zero, furnizorii de bunuri și/sau prestatorii de servicii au dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente bunurilor și/sau serviciilor achiziționate destinate realizării operațiunilor respective.

b) operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată. Aceste operațiuni sunt reglementate prin lege și nu se admite extinderea lor prin analogie, iar furnizorii și/sau prestatorii de servicii nu au dreptul la deducerea taxei aferente intrărilor destinate realizării bunurilor și/sau serviciilor scutite de taxă, dacă prin lege nu se prevede altfel.

Secțiunea a 4-a **Operațiuni scutite**

Art.6.- Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată următoarele operațiuni:

A. Livrările de bunuri și prestările de servicii rezultate din activitatea specifică, efectuate în țară de:

a) unitățile sanitare, inclusiv veterinare și de asistență socială: spitale, sanatorii, policlinici, dispensare, cabinete și laboratoare medicale, laboratoare de tehnică dentară, centre de îngrijire și asistență, centre de integrare pentru terapie ocupațională, centre pilot pentru tineri cu handicap, cămine de bătrâni și de pensionari, case de copii, stații de salvare și altele, autorizate să desfășoare activități sanitare și de asistență socială; unitățile autorizate să desfășoare activități sanitare și de asistență socială în stațiuni balneoclimaterice; serviciile de cazare, masă și tratament prestate cumulativ de către contribuabilii autorizați care își desfășoară activitatea în stațiuni balneoclimaterice și a căror contravaloare este decontată pe bază de bilete de tratament;

b) unitățile și instituțiile de învățământ cuprinse în sistemul național de învățământ aprobat prin Legea învățământului nr.84/1995, republicată, cu modificările ulterioare, precum și achizițiile efectuate de acestea privind: documentația tehnică și materialele de construcții destinate învățământului de stat și particular, precum și aparatura, utilajele, publicațiile și dotările pentru procesul didactic;

c) unitățile care desfășoară, potrivit legii, activități de cercetare-dezvoltare și inovare și execută programe, subprograme, teme, proiecte, precum și acțiuni componente ale Programului național de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică sau ale Planului național de cercetare, dezvoltare și inovare. Același regim se aplică și unităților care desfășoară, potrivit legii, astfel de activități cu finanțare în parteneriat internațional, regional și bilateral;

d) liber-profesioniștii, indiferent de modul de exercitare a profesiei, precum și persoanele fizice care desfășoară activități economice pe baza liberei inițiative, cu excepția activității de taximetrie;

e) producătorii agricoli individuali;

f) cantinele organizate pe lângă asociațiile, organizațiile și instituțiile publice care, potrivit art.3, nu se cuprind în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată, precum și cele de pe lângă unitățile scutite potrivit lit.a), b) și c);

g) casele de economii, fondurile de plasament, casele de ajutor reciproc, cooperativele de credit și alte societăți de credit, casele de schimb valutar;

h) următorii contribuabili:

1. Banca Națională a României, pentru operațiunile specifice reglementate în mod expres prin Legea nr.101/1998 privind Statutul Băncii Naționale a României, cu modificările ulterioare, cu excepția achizițiilor de aur, argint, alte metale și pietre prețioase efectuate de la contribuabili înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată.

2. băncile, persoane juridice române constituite ca societăți comerciale, sucursalele din România ale băncilor persoane juridice străine, organisme financiar-bancare internaționale, precum și alte persoane juridice autorizate să desfășoare activități bancare, pentru activități permise băncilor prin Legea bancară nr.58/1998, cu modificările ulterioare, cu excepția următoarelor operațiuni: vânzările de imobile către salariați, tranzacțiile cu bunuri mobile și imobile în executarea creanțelor, operațiunile de leasing financiar, închirierea de casete de siguranță, tranzacții în cont propriu sau în contul clienților cu metale prețioase, obiecte confecționate din acestea și/sau pietre prețioase, prestările de servicii care nu sunt efectuate în exclusivitate de bănci, ca de exemplu: expertizare de studii de fezabilitate, acordarea de consultanță, evaluări de patrimoniu, închirieri de spații, cazare; persoanele fizice sau juridice pentru acordarea de împrumuturi societăților comerciale la care sunt acționari/asociați, orice persoană fizică sau juridică pentru acordarea de împrumuturi în condițiile prevăzute la art.100 din Legea nr.99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice, cu modificările ulterioare;

3. Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, Fondul Român de Garantare a Creditelor pentru Întreprinzătorii Privati - S.A., Fondul de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Fondul de Garantare a Creditului Rural - S.A.;

i) societățile de asigurare și/sau reasigurare, inclusiv intermediarii, pentru activitățile de asigurare și/sau reasigurare;

j) Compania Națională *Loteria Română* - S.A. și contribuabilii autorizați de Comisia de coordonare, avizare și atestare a jocurilor de noroc, pentru activitățile de organizare și exploatare a jocurilor de noroc;

k) unitățile din sistemul penitenciar, pentru bunurile și/sau prestările de servicii realizate cu deținuți;

l) sunt, de asemenea, scutite:

1. operațiunile de investiții financiare, de intermediere financiară și de valori mobiliare;

2. lucrările de construcții, amenajări, reparații și întreținere executate pentru monumente comemorative ale combatanților, eroilor, victimelor de război și ale Revoluției din decembrie 1989, precum și la muzee, case memoriale, monumente istorice și de arhitectură;

3. încasările din taxele de intrare la castele, muzee, târguri și expoziții, grădini zoologice și botanice, biblioteci, precum și operațiunile care intră în sfera de aplicare a impozitului pe spectacole;

4. editarea, tipărirea și/sau vânzarea de manuale școlare și/sau de cărți, exclusiv activitatea serviciilor de publicitate;

5. realizarea și difuzarea programelor de radio și televiziune, cu excepția serviciilor de publicitate;

6. vânzarea de filme sau licențe de filme destinate difuzării prin televiziune, cu excepția serviciilor de publicitate;

7. protezele de orice fel, accesoriile acestora, precum și produsele ortopedice;

8. transportul fluvial al localnicilor în Delta Dunării și pe relațiile Orșova-Moldova Nouă, Brăila-Hârșova, Galați-Grindu;

9. activitățile contribuabililor cu venituri din operațiuni impozabile și/sau scutite cu drept de deducere declarate, sau, după caz realizate, anual, de până la 750 milioane lei inclusiv; operațiunile impozabile desfășurate de contribuabilii prevăzuți la art.3 din care se realizează anual venituri de până la 750 milioane lei inclusiv. În situația realizării unor venituri superioare plafonului

prevăzut mai sus, contribuabilii sunt obligați să solicite înregistrarea ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată în conformitate cu prevederile legale în vigoare. După înscrierea ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, contribuabilii respectivi nu mai beneficiază de scutire, chiar dacă ulterior realizează venituri inferioare plafonului prevăzut mai sus. Contribuabilii înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, care în anul 2001 au realizat venituri din operațiuni impozabile sub plafonul de 750 milioane lei, pot solicita scoaterea din evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, în condițiile stabilite prin normele de aplicare a prezentei legi.

10. valorificarea obiectelor și veșmintelor de cult, tipărirea cărților de cult, teologice sau cu conținut bisericesc, necesare practicării cultului, precum și a celor asimilate obiectelor de cult, potrivit art.1 din Legea nr.103/1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult;

11. transferul dreptului de proprietate al bunurilor către Agenția de Valorificare a Activelor Bancare ca efect al dării în plată pentru stingerea obligației de plată a debitorului, total sau parțial, conform prevederilor art.26 alin.(2) din Legea nr.409/2001 de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.51/1998 privind unele măsuri premergătoare privatizării băncilor;

12. livrările de utilaje, echipamente și prestările de servicii legate nemijlocit de operațiunile petroliere, realizate de titularii acordurilor petroliere persoane juridice străine în baza Legii petrolului nr.134/1995, precum și livrările de utilaje, echipamente și prestările de servicii aferente obiectivului de investiții *Dezvoltarea și modernizarea Aeroportului Internațional București - Otopeni*. Pentru aceste operațiuni, furnizorii/prestatorii vor deduce taxa aferentă bunurilor și/sau serviciilor achiziționate, destinate acestor operațiuni, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

13. livrările de bunuri care au fost destinate exclusiv realizării de operațiuni scutite în baza prezentului articol, pentru care nu s-a exercitat dreptul de deducere.

B. Operațiunile de import:

a) bunurile importate destinate comercializării în regim duty-free, precum și prin magazinele pentru servirea în exclusivitate a reprezentanțelor diplomatice și a personalului acestora;

b) bunurile introduse în țară de călători sau alte persoane fizice cu domiciliul în țară sau în străinătate, în condițiile și în limitele stabilite prin hotărâre a Guvernului, potrivit regimului vamal aplicabil persoanelor fizice;

c) reparațiile și transformările la nave și aeronave românești în străinătate, precum și carburanții și alte bunuri destinate utilizării pe nave și aeronave aprovizionate din străinătate;

d) bunurile din import similare bunurilor din țară scutite de taxa pe valoarea adăugată potrivit legii. Același regim se aplică pentru serviciile efectuate de prestatori cu sediul sau cu domiciliul în străinătate pentru care locul prestării se consideră a fi în România potrivit criteriilor de teritorialitate stabilite prin prezenta lege;

e) licențe de filme și programe, drepturi de transmisie, abonamente la agenții de știri externe și altele de această natură, destinate activității de radio și televiziune;

f) bunurile din import primite în mod gratuit cu titlu de ajutoare sau donații destinate unor scopuri cu caracter umanitar, social, filantropic, religios, de apărare a sănătății, cultural, artistic, educativ, științific, sportiv, de protecție și ameliorare a mediului, de protecție și conservare a monumentelor istorice și de arhitectură, în condiții stabilite prin normele de aplicare a prezentei legi.

Secțiunea a 5-a

Operațiuni impozabile prin opțiune

Art.7.- Contribuabilii care realizează operațiuni scutite de taxă pe valoarea adăugată conform art.6 lit.A.d) și l) pct.9 din prezenta lege pot opta pentru obținerea calității de plătitori de taxă pe valoarea adăugată pentru operațiunile respective, în condițiile stabilite prin normele de aplicare a prezentei legi.

Secțiunea a 6-a

Plătitorii taxei pe valoarea adăugată

Art.8.- (1) Taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat se plătește de către:

a) contribuabilii înregistrați la organele fiscale competente ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, pentru livrările de

bunuri și/sau pentru prestările de servicii supuse taxei pe valoarea adăugată în cotele prevăzute la art.17;

b) titularii operațiunilor de import de bunuri efectuat direct, prin comisionari sau terțe persoane juridice care acționează în numele și din ordinul titularului operațiunii de import;

c) persoanele fizice, pentru bunurile introduse în țară potrivit regulamentului vamal aplicabil acestora;

d) persoanele juridice sau fizice cu sediul sau cu domiciliul stabil în România, beneficiare ale prestărilor de servicii prevăzute la art.4 alin.(3) lit.c), efectuate de prestatori cu sediul sau cu domiciliul în străinătate, în măsura în care acestea sunt impozabile potrivit prezentei legi.

(2) În situația în care persoana care realizează operațiuni impozabile nu are sediul sau domiciliul stabil în România este obligată să desemneze un reprezentant fiscal domiciliat în România, care se angajează să îndeplinească obligațiile ce-i revin conform prevederilor prezentei legi. Beneficiarii operațiunilor respective vor fi obligați la plata taxei pe valoarea adăugată, dacă prestatorii din străinătate nu au îndeplinit obligația desemnării unui reprezentant fiscal domiciliat în România.

CAPITOLUL III

Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată

Art.9.- (1) Faptul generator al taxei pe valoarea adăugată ia naștere, de regulă, în momentul efectuării livrării de bunuri mobile, transferului proprietății bunurilor imobile și/sau în momentul prestării serviciilor.

(2) Cotele aplicate operațiunilor impozabile sunt cele în vigoare la data la care ia naștere faptul generator al taxei pe valoarea adăugată.

Art.10.- Pentru operațiunile prevăzute mai jos, faptul generator al taxei pe valoarea adăugată ia naștere la:

a) data înregistrării declarației vamale, în cazul bunurilor plasate în regim de import;

b) data primirii facturii externe, pentru serviciile contractate de contribuabili din România cu prestatori cu sediul sau domiciliul în străinătate, pentru care locul prestării se consideră a fi în România;

c) data plății prestatorului extern în cazul plăților efectuate fără factură pentru serviciile contractate de contribuabili din România cu prestatori cu sediul sau domiciliul în străinătate, pentru care locul prestării se considera a fi în România;

d) data la care bunurile aflate într-un regim vamal suspensiv sunt plasate în regim de import;

e) data prevăzută pentru plata ratelor, pentru livrările de bunuri și/sau prestările de servicii cu plata în rate;

f) termenele de plată a ratelor prevăzute în contractele de leasing pentru operațiunile de leasing;

g) data vânzării bunurilor către beneficiari, în cazul operațiunilor efectuate prin intermediari sau prin consignație;

h) data emiterii documentelor în care se consemnează preluarea de către contribuabili a unor bunuri achiziționate sau fabricate de către aceștia pentru a fi utilizate în scopuri care nu au legătură cu activitatea economică desfășurată de aceștia, sau pentru a fi puse la dispoziția altor persoane fizice ori juridice în mod gratuit;

i) data documentelor prin care se confirmă prestarea de către contribuabili a unor servicii în scopuri care nu au legătură cu activitatea economică desfășurată de aceștia sau pentru alte persoane fizice ori juridice în mod gratuit;

j) data colectării monedelor din mașină, pentru mărfurile vândute prin mașini automate.

Art.11.- (1) Exigibilitatea este dreptul organului fiscal de a pretinde plătitorului de taxă pe valoarea adăugată, la o anumita dată, plata taxei datorate bugetului de stat.

(2) Exigibilitatea ia naștere, de regulă, concomitent cu faptul generator.

(3) Exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată este anticipată faptului generator atunci când:

a) factura fiscală este emisă înaintea efectuării livrării bunurilor sau prestării serviciilor;

b) contravaloarea bunurilor sau a serviciilor se încasează înaintea efectuării livrării bunurilor sau prestării serviciilor;

c) se încasează avansuri, cu excepția avansurilor acordate pentru:

1. plata importurilor și a datoriei vamale stabilite potrivit legii;
2. realizarea producției destinate exportului;
3. efectuarea de plăți în contul clientului;
4. livrări de bunuri și prestări de servicii scutite de taxa pe valoarea adăugată.

(4) Pentru cazurile în care exigibilitatea taxei este anticipată faptului generator se aplică cotele în vigoare la data la care taxa devine exigibilă, iar în situația modificării cotelor se va proceda la regularizare pentru a se aplica cotele în vigoare la data la care ia naștere faptul generator al taxei pe valoarea adăugată. Regularizarea se efectuează prin facturarea integrală a contravalorii livrărilor de bunuri și/sau prestărilor de servicii cu cotele în vigoare la data la care ia naștere faptul generator. În cadrul aceleiași facturi fiscale se va scade contravaloarea facturilor emise pentru situațiile prevăzute la alin.(3) lit.a)-c).

(5) Exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată aferentă avansurilor încasate de contribuabilii înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată care au câștigat licitații pentru efectuarea obiectivelor finanțate din credite acordate de organisme financiare internaționale statului român sau garantate de acesta ia naștere la data facturării situațiilor de lucrări.

(6) Exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată aferentă sumelor constituite drept garanție pentru acoperirea eventualelor reclamații privind calitatea lucrărilor de construcții-montaj ia naștere la data încheierii procesului-verbal de recepție definitivă sau, după caz, la data încasării sumelor, dacă încasarea este anterioară acestuia.

(7) Pentru livrările de bunuri și/sau prestările de servicii, care se efectuează continuu - energie electrică, energie termică, gaze naturale, apă, servicii telefonice și altele similare - precum și pentru cele la care se încasează, de regulă, avansuri, exigibilitatea intervine la data stabilirii debitului beneficiarului pe bază de factură fiscală sau alt document legal.

(8) Antreprenorii de lucrări imobiliare pot să opteze pentru plata taxei pe valoarea adăugată la efectuarea livrărilor, în condiții stabilite prin normele de aplicare a prezentei legi.

Art.12.- (1) Exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată pentru utilajele tehnologice, instalațiile, echipamentele, aparatele de măsură și control, automatizări și produse de software, care au fost produse cu cel mult un an înaintea vânzării și nu au fost niciodată utilizate, livrate către întreprinderile mici și mijlocii, astfel cum sunt definite prin Legea nr.133/1999 privind stimularea întreprinzătorilor privați pentru înființarea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările ulterioare, în vederea realizării de investiții, se amână la furnizorii acestora pe perioada de realizare a investiției, până la punerea în funcțiune a acesteia, respectiv până pe data de 25 a lunii următoare datei de punere în funcțiune a investiției, dar nu mai mult de 30 de luni de la data începerii investiției, iar dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată respective se amână până la aceeași dată la agenții economici care realizează investiția. Atestarea dreptului de amânare a exigibilității taxei pe valoarea adăugată se realizează în condiții stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(2) Exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată pentru utilajele tehnologice, instalațiile, echipamentele, aparatele de măsură și control, automatizări și produse de software, care au fost produse cu cel mult un an înaintea vânzării și nu au fost niciodată utilizate, livrate către societățile comerciale cu capital majoritar privat, persoane juridice române, precum și către persoanele fizice și asociațiile familiale, autorizate conform Decretului-lege nr.54/1990, cu modificările ulterioare, privind organizarea și desfășurarea unor activități economice pe baza liberei inițiative, care își au sediul și își desfășoară activitatea în zona defavorizată, în vederea efectuării de investiții în zonele defavorizate, se amână la furnizorii acestora pe perioada de realizare a investiției, până la punerea în funcțiune a acesteia, respectiv până pe data de 25 a lunii următoare datei de punere în funcțiune a investiției, dar nu mai mult de 30 de luni de la data începerii investiției, iar dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată respective se amână până la aceeași dată la agenții economici care realizează investiția. Atestarea

dreptului de amânare a exigibilității taxei pe valoarea adăugată se realizează în condiții stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(3) Exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată pentru utilajele tehnologice, instalațiile, echipamentele, aparatele de măsură și control, automatizări, produse cu cel mult un an înainte de a fi aduse ca aport în natură și care nu au fost niciodată utilizate, se amână pe termen de 30 de luni la societatea comercială care le aduce ca aport în natură la capitalul social al unei societăți comerciale, iar dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată respective se amână până la aceeași dată la societatea comercială care primește aportul în natură. Atestarea dreptului de amânare a exigibilității taxei pe valoarea adăugată se realizează în condiții stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(4) Prevederile alineatelor (1), (2) și (3) se aplică numai în condițiile în care livrările sau aportul în natură se efectuează către contribuabili înregistrații ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată.

CAPITOLUL IV

Baza de impozitare

Art.13.- (1) Baza de impozitare este constituită din toate sumele, valorile, contravaloarea bunurilor/serviciilor primite ori care urmează să fie primite de furnizor/prestator în contrapartidă pentru livrările de bunuri/prestările de servicii efectuate sau care urmează să fie efectuate, exclusiv taxa pe valoarea adăugată.

(2) Baza de impozitare este determinată de:

- a) prețurile de vânzare pentru livrările de bunuri;
- b) tarifele și/sau taxele pentru prestările de servicii;
- c) suma rezultată din aplicarea cotei de comision sau suma convenită între parteneri, pentru operațiunile de intermediere;
- d) prețurile de piață sau, în lipsa acestora, costurile de producție pentru operațiunile prevăzute la art.2 alin.(5) lit.c).

Prin *preț de piață*, în sensul prezentei legi, se înțelege suma pe care un client independent ar trebui să o plătească unui furnizor independent, în condiții de concurență loială, pentru a obține un bun/serviciu similar.

e) valoarea în vamă, determinată potrivit legii, la care se adaugă drepturile de import, exclusiv taxa pe valoarea adăugată, pentru bunurile importate;

f) prețurile vânzărilor efectuate din depozitele vămii;

g) sumele obținute din vânzarea de bunuri pe bază de licitație, de evaluare sau expertiză, precum și pentru alte situații similare;

h) compensația pentru transferul dreptului de proprietate a unor bunuri din patrimoniul contribuabililor în domeniul public, în condițiile prevăzute de legislația referitoare la proprietatea publică și regimul juridic al acesteia;

(3) Sunt cuprinse în baza de impozitare:

a) impozitele, taxele, dacă prin lege nu se prevede altfel, exclusiv taxa pe valoarea adăugată;

b) cheltuieli accesorii cum ar fi: comisioanele, cheltuielile de ambalare, transport și asigurare, decontate cumpărătorului sau clientului.

Art.14.- Nu se cuprind în baza de impozitare următoarele:

a) rabaturile, remizele, risturnele, sconturile și alte reduceri de preț acordate de furnizori direct clienților în vederea stimulării vânzărilor, în condițiile prevăzute în contractele încheiate;

b) penalizările, precum și sumele reprezentând daune-interese stabilite prin hotărâre judecătorească definitivă, solicitate pentru neîndeplinirea totală sau parțială a obligațiilor contractuale;

c) dobânzile percepute pentru: plăți cu întârziere, vânzări cu plata în rate sau la termene de peste 90 de zile, operațiuni de leasing;

d) sumele achitate de furnizor sau prestator în contul clientului și care apoi se decontează acestuia;

e) ambalajele care circulă între furnizorii de marfă și clienți, prin schimb, fără facturare;

f) sumele încasate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale de către contribuabilii înregistrați la organele fiscale ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată și care sunt destinate finanțării investițiilor, finanțării stocurilor de produse cu destinație specială.

Art.15.- Baza de impozitare se reduce corespunzător:

- a) în cazul refuzurilor totale sau parțiale privind cantitatea, prețurile sau alte elemente cuprinse în facturi ori în alte documente legal aprobate, precum și în cazul retururilor de până la 15% din presa scrisă;
- b) în cazul în care cumpărătorii returnează ambalajele în care s-a expedit marfa.

CAPITOLUL V

Cotele de impozitare

Art.16.- (1) Taxa pe valoarea adăugată se calculează prin aplicarea cotei standard sau a cotei reduse asupra bazei de impozitare determinate în condițiile stabilite la cap.IV.

(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), taxa pe valoarea adăugată se calculează prin aplicarea cotei recalculate, determinată potrivit metodologiei stabilite prin normele de aplicare a prezentei legi, asupra:

- a) sumelor obținute din vânzarea bunurilor comercializate prin comerțul cu amănuntul - magazine comerciale, consignații, unități de alimentație publică sau alte unități care au relații directe cu populația, ale căror prețuri cuprind și taxa pe valoarea adăugată;
- b) sumelor obținute din unele prestări de servicii - transport, poștă, telefon, telegraf și altele de aceeași natură ale căror tarife practicate cuprind și taxa pe valoarea adăugată;
- c) sumelor obținute din vânzarea de bunuri pe bază de licitație, pe bază de evaluare sau expertiză, precum și pentru alte situații similare;
- d) compensației, pentru transferul dreptului de proprietate a unor bunuri din patrimoniul contribuabililor în domeniul public, în condițiile prevăzute de legislația referitoare la proprietatea publică și regimul juridic al acesteia.

Art.17.- (1) În România se aplică următoarele cote ale taxei pe valoarea adăugată:

A. Cota standard de 19% pentru operațiunile privind livrările de bunuri efectuate în țară, prestările de servicii, cu excepția celor prevăzute la lit.B și C, precum și importul de bunuri.

B. Cota zero pentru:

a) exportul de bunuri efectuat de contribuabili cu sediul în România, transportul și prestările de servicii legate direct de exportul bunurilor, precum și bunurile comercializate prin magazinele duty-free;

b) operațiunile de perfecționare activă, prevăzute la Cap.VII, Secțiunea a IV-a, din Legea nr.141/1997 privind Codul vamal al României, transportul și prestările de servicii legate direct de aceste operațiuni;

c) bunurile realizate în regimuri vamale suspensive de contribuabili cu sediul în România, contractate cu beneficiari din străinătate și care din dispoziția acestora sunt livrate în antrepozite vamale aflate pe teritoriul României;

d) transportul internațional de persoane în și din străinătate, efectuat de contribuabili autorizați prin curse regulate, precum și prestările de servicii legate direct de acesta;

e) transportul de marfă și de persoane, în și din porturile și aeroporturile din România, cu nave și aeronave sub pavilion românesc, comandate de beneficiari din străinătate;

f) trecerea mijloacelor de transport de mărfuri și de călători cu mijloace de transport fluvial specializate, între România și statele vecine;

g) transportul și prestările de servicii accesorii transportului aferente mărfurilor din import, efectuate pe parcurs extern și pe parcurs intern până la punctul de vămuire și întocmire a declarației vamale, precum și transportul și prestările de servicii accesorii transportului aferente mărfurilor în tranzit pe teritoriul României;

h) livrările de bunuri destinate utilizării pe nave și aeronave, sau încorporării în nave și aeronave, care prestează transporturi internaționale de persoane și de mărfuri;

i) prestările de servicii efectuate în aeroporturi aferente aeronavelor în trafic internațional, precum și prestările de servicii efectuate în porturi aferente navelor de comerț maritim și pe fluvii internaționale;

j) reparațiile la mijloacele de transport contractate cu beneficiari din străinătate;

k) alte prestări de servicii efectuate de contribuabili cu sediul în România, contractate cu beneficiari din străinătate;

l) prestările de servicii pentru navele aflate în proprietatea companiilor de navigație care își desfășoară activitatea în regimul special maritim sau operate de acestea, precum și livrările de nave în întregul lor către aceste companii;

m) bunurile și serviciile în favoarea directă a misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, precum și a personalului acestora, pe bază de reciprocitate; bunurile și serviciile în favoarea directă a reprezentanțelor internaționale interguvernamentale acreditate în România, precum și a personalului acestora;

n) bunurile cumpărate din expozițiile organizate în România, precum și din rețeaua comercială, expediate sau transportate în străinătate de către cumpărătorul care nu are domiciliul sau sediul în România;

o) bunurile și serviciile finanțate din ajutoare sau împrumuturi nerambursabile acordate de guverne străine, de organisme internaționale și de organizații nonprofit și de caritate din străinătate și din țară, inclusiv din donații ale persoanelor fizice;

p) construcția de lăcașuri de cult religios.

C. Cota redusă a taxei pe valoarea adăugată la nivelul de 50% din cota standard, pentru bunurile și serviciile stabilite prin hotărâre a Guvernului.

(2) Pentru operațiunile prevăzute la alin.(1) lit.B.a), b), c), d), e), g), h), i) și k) justificarea aplicării cotei zero se realizează pe baza documentelor stabilite prin normele de aplicare a prezentei legi.

(3) Pentru operațiunile prevăzute la alin.(1) lit.B.m)-p) aplicarea cotei zero a taxei pe valoarea adăugată se realizează în condițiile stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

CAPITOLUL VI

Regimul deducerilor

Art.18.- (1) Contribuabilii înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată au dreptul la deducerea taxei pe valoarea adăugată aferente intrărilor destinate realizării de:

a) operațiuni impozabile;

b) bunuri și servicii scutite de taxa pe valoarea adăugată pentru care, prin lege, se prevede în mod expres exercitarea dreptului de deducere;

c) acțiuni de sponsorizare, servicii de publicitate, precum și pentru alte acțiuni prevăzute în legi, cu respectarea destinațiilor prevăzute în acestea.

(2) Prin *intrări*, în sensul prezentei legi, se înțeleg bunurile achiziționate din țară și/sau importate, precum și prestările de servicii efectuate de prestatori din țară și/sau din străinătate.

(3) Dreptul de deducere ia naștere în momentul în care taxa deductibilă devine exigibilă.

(4) Bunurile și serviciile achiziționate pentru realizarea operațiunilor prevăzute la alin.(1) cuprind materiile prime și materialele, combustibilul și energia, piesele de schimb, obiectele de inventar și de natura mijloacelor fixe, precum și alte bunuri și servicii ce urmează a se reflecta în cheltuielile de producție, de investiții sau de circulație, după caz.

(5) Exercitarea dreptului de deducere nu se face pentru fiecare operațiune în parte, ci pentru ansamblul operațiunilor realizate în cursul unei luni.

(6) Taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat se stabilește ca diferență între valoarea taxei facturate pentru bunurile livrate și serviciile prestate și a taxei aferente intrărilor, dedusă potrivit legii.

(7) Diferența de taxă în plus sau în minus se regularizează, în condițiile prezentei legi, pe bază de deconturi ale plătitorilor.

Art.19.- (1) Pentru exercitarea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă intrărilor, contribuabilii sunt obligați:

a) să justifice suma taxei prin facturi fiscale sau alte documente legal aprobate emise de contribuabili înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată;

b) să justifice că bunurile și/sau serviciile în cauză sunt destinate pentru nevoile proprii.

(2) Nu poate fi dedusă taxa pe valoarea adăugată aferentă intrărilor referitoare la:

a) operațiuni care nu au legătură cu activitatea economică a contribuabililor;

b) bunuri/servicii achiziționate de furnizori/prestatori în contul clienților și care apoi se decontează acestora;

c) servicii de transport, hoteliere, alimentație publică și altele de aceeași natură prestate pentru contribuabili care desfășoară activitate de intermediere în turism;

d) băuturi alcoolice și produse din tutun destinate acțiunilor de protocol;

e) bunurile lipsă sau depreciate calitativ în timpul transportului, neimputabile, pe baza documentelor întocmite pentru predarea-primirea bunurilor de la transportator și pentru înregistrarea lor în gestiunea contribuabilului.

Art.20.- (1) Contribuabilii au dreptul să deducă integral taxa pe valoarea adăugată aferentă intrărilor, numai dacă sunt destinate realizării operațiunilor prevăzute la art.18 alin.(1).

(2) În situația în care aceștia realizează atât operațiuni prevăzute la art.18 alin.(1), cât și operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată, deducerea se determină în raport cu gradul de utilizare a bunurilor și/sau serviciilor respective la realizarea operațiunilor prevăzute la art.18 alin.(1).

Art.21.- Dreptul de deducere se exercită lunar prin reținerea din suma reprezentând taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor livrate și/sau serviciilor prestate a taxei aferente intrărilor.

Art.22.- În cazul în care taxa aferentă intrărilor este mai mare decât taxa aferentă ieșirilor, diferența se regularizează lunar prin:

a) compensarea efectuată de contribuabil în limita taxei de plată rezultate din decontul lunii anterioare sau din deconturile lunilor următoare, după caz;

b) compensarea cu alte impozite și taxe datorate bugetului de stat de contribuabil, efectuată de organele fiscale din oficiu, sau în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii de compensare de către contribuabili, după caz;

c) rambursarea efectuată de organele fiscale.

Art.23.- (1) Rambursarea diferenței de taxă, rămasă după compensarea realizată conform art.22, se efectuează de organele fiscale teritoriale în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii de rambursare pe baza documentației stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice și a verificărilor efectuate de organele fiscale teritoriale.

(2) Pentru cazurile stabilite prin normele de aplicare a prezentei legi, organele fiscale teritoriale vor efectua rambursări de taxa pe valoarea adăugată cu verificarea semestrială a documentației.

(3) Rambursarea taxei pe valoarea adăugată se efectuează lunar.

(4) Nu beneficiază de rambursarea efectivă a sumelor de la bugetul de stat contribuabilii care nu au achitat total sau parțial facturile furnizorilor și/sau prestatorilor din țară, din care să rezulte taxa pe valoarea adăugată deductibilă. Prin *achitare*, în sensul prezentei legi, se înțelege orice mod de stingere a obligațiilor față de furnizori/prestatori.

Art.24.- Prin normele de aplicare a prezentei legi se stabilesc cazurile și condițiile în care, pentru anumite rambursări de taxă pe valoarea adăugată, organele fiscale teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice pot solicita constituirea de garanții personale sau solidare, în condițiile legii.

CAPITOLUL VII

Obligațiile plătitorilor

Art.25.- Contribuabilii care realizează operațiuni impozabile, în sensul prezentei legi, au următoarele obligații:

A. Cu privire la înregistrarea la organele fiscale:

a) la începerea activității, precum și în cazurile și în condițiile stabilite de prezenta lege, contribuabilii sunt obligați să se înregistreze ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată urmând procedurile privind înregistrarea fiscală a plătitorilor de impozite și taxe.

b) să solicite organului fiscal scoaterea din evidența ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, în caz de încetare a activității, în termen de 15 zile de la data actului legal în care se consemnează situația respectivă.

B. Cu privire la întocmirea documentelor:

a) să consemneze livrările de bunuri și/sau prestările de servicii în facturi fiscale sau în alte documente legal aprobate și să completeze în mod obligatoriu următoarele date: denumirea, adresa și codul fiscal a furnizorului/prestatorului și după caz a beneficiarului, data emiterii, denumirea bunurilor livrate și/sau a serviciilor prestate, cantitățile după caz, prețul unitar, valoarea bunurilor/serviciilor fără taxa pe valoarea adăugată, suma taxei pe valoarea adăugată. Pentru livrări de bunuri sau prestări de servicii cu valoarea taxei pe valoarea adăugată mai mare de 50 milioane lei inclusiv, la aceste documente se anexează și copia documentului legal care atestă calitatea de plătitor de taxă pe valoarea adăugată;

b) contribuabilii plătitori de taxă pe valoarea adăugată sunt obligați să solicite de la furnizori/prestatori facturi fiscale ori documente legal aprobate și să verifice întocmirea corectă a acestora, iar pentru operațiunile cu o valoare a taxei pe valoarea adăugată mai mare de 50 milioane lei sunt obligați să solicite și copia de pe documentul legal care atestă calitatea de plătitor de taxă pe valoarea adăugată a furnizorului/prestatorului. Primirea și înregistrarea în contabilitate de facturi fiscale sau alte documente legal aprobate care nu conțin datele prevăzute a fi completate în mod obligatoriu la lit.a), precum și lipsa copiei documentului legal care atestă calitatea de plătitor de taxă pe valoarea adăugată a furnizorului/prestatorului în cazul

cumpărărilor cu o valoare a taxei pe valoarea adăugată mai mare de 50 milioane lei inclusiv, determină pierderea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente;

c) contribuabilii înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată nu au obligația să emită facturi fiscale în cazul următoarelor operațiuni:

1. transport cu taximetre, precum și transport de persoane pe bază de bilete de călătorie și abonamente;

2. vânzări de bunuri și/sau prestări de servicii consemnate în documente specifice aprobate prin acte normative în vigoare;

3. vânzări de bunuri și/sau prestări de servicii pentru populație pe bază de documente fără nominalizări privind cumpărătorul;

La cererea cumpărătorilor furnizorii/prestatorii pot să emită facturi fiscale pe care vor înscrie: suma încasată, numărul și data documentului prin care s-a efectuat plata de către beneficiar.

d) importatorii sunt obligați să întocmească declarația vamală de import, direct sau prin reprezentanți autorizați și să determine, potrivit legii, valoarea în vamă, taxele vamale, comisionul vamal, alte taxe și accizele datorate pentru bunurile importate și, pe baza acestora, să calculeze taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat.

C. Cu privire la evidența operațiunilor:

- a) să țină evidența contabilă potrivit legii, astfel încât să poată determina baza de impozitare și taxa pe valoarea adăugată colectată pentru livrările de bunuri și/sau prestările de servicii efectuate, precum și cea deductibilă aferentă intrărilor;

- b) să asigure condițiile necesare pentru emiterea documentelor, prelucrarea informațiilor și conducerea evidențelor prevăzute de reglementările în domeniul taxei pe valoarea adăugată;

- c) să întocmească și să depună lunar, la organul fiscal, până la data de 25 a lunii următoare inclusiv, decontul de taxă pe valoarea adăugată, potrivit modelului stabilit de Ministerul Finanțelor Publice;

d) să furnizeze organelor fiscale toate justificările necesare în vederea stabilirii operațiunilor realizate atât la sediul principal, cât și la subunități;

e) să contabilizeze distinct veniturile și cheltuielile rezultate din operațiunile asocierilor în participațiune. Drepturile și obligațiile legale privind taxa pe valoarea adăugată revin asociatului care contabilizează veniturile și cheltuielile potrivit contractului încheiat între părți. La sfârșitul perioadei de raportare, veniturile și cheltuielile, înregistrate pe naturi, se transmit pe bază de decont fiecărui asociat, în vederea înregistrării acestora în contabilitatea proprie. Sumele decontate între părți fără respectarea acestor prevederi se supun taxei pe valoarea adăugată în cotele prevăzute de lege.

D. Cu privire la plata taxei pe valoarea adăugată:

a) să achite taxa datorată, potrivit decontului întocmit lunar, până la data de 25 a lunii următoare inclusiv;

b) să achite taxa pe valoarea adăugată, aferentă bunurilor din import definitiv, la organul vamal, conform regimului în vigoare privind plata taxelor vamale. Prin derogare, se suspendă plata taxei pe valoarea adăugată la organele vamale pentru:

1. utilajele tehnologice, instalațiile, echipamentele, aparatele de măsură și control, automatizări, care au fost produse cu cel mult un an înainte de intrarea lor în țară și nu au fost niciodată utilizate, importate de către întreprinderile mici și mijlocii, astfel cum sunt definite prin Legea nr.133/1999 privind stimularea întreprinzătorilor privați pentru înființarea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările ulterioare, în vederea realizării de investiții, pe perioada de realizare a investiției, până la punerea în funcțiune a acesteia, dar nu mai mult de 30 de luni de la data efectuării importului.

2. utilajele tehnologice, instalațiile, echipamentele, aparatele de măsură și control, automatizări, mijloace de transport destinate realizării de activități productive, care au fost produse cu cel mult un an înainte de intrarea lor în țară și nu au fost niciodată utilizate, importate de către societățile comerciale cu capital majoritar privat, persoane juridice române, precum și de către persoanele fizice și asociațiile familiale, autorizate conform Decretului-lege nr.54/1990 privind organizarea și desfășurarea unor activități economice

pe baza liberei inițiative, care își au sediul și își desfășoară activitatea în zona defavorizată, în vederea efectuării de investiții în zonele defavorizate, pe perioada de realizare a investiției, până la punerea în funcțiune a acesteia, dar nu mai mult de 30 de luni de la data efectuării importului.

3. utilajele tehnologice, instalațiile, echipamentele, aparatele de măsură și control, automatizări, produse cu cel mult un an înainte de intrarea lor în țară și nu au fost niciodată utilizate, care constituie aport în natură la capitalul social al unei societăți comerciale, pe termen de 30 de luni de la data efectuării importului.

4. mașinile industriale, utilajele, instalațiile, echipamentele care se importă în vederea efectuării și derulării investițiilor prin care se realizează o unitate productivă nouă, se dezvoltă capacitățile existente sau se re tehnologizează fabrici, secții, ateliere, precum și pentru mașinile agricole, pe termen de 120 de zile de la data efectuării importului. De asemenea, se suspendă plata taxei pe valoarea adăugată la organele vamale, pe termen de 60 de zile, pentru materiile prime care nu se produc în țară sau sunt deficitare, importate în vederea realizării obiectului de activitate.

Atestarea dreptului de a beneficia de suspendarea plății taxei pe valoarea adăugată în vamă pentru importurile prevăzute la pct.1, 2, 3 și 4 se face în condiții stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

c) să achite taxa pe valoarea adăugată aferentă operațiunilor de leasing, corespunzător sumelor și termenelor de plată prevăzute în contractele încheiate cu locatori/finanțatori din străinătate. Taxa pe valoarea adăugată aferentă acestor operațiuni se achită și de persoanele fizice sau juridice care nu sunt înregistrate ca plătitoare de taxa pe valoarea adăugată. În cazul în care, la expirarea contractului de leasing, bunurile care au făcut obiectul acestuia trec în proprietatea beneficiarului, se datorează taxa pe valoarea adăugată pentru valoarea la care se face transferul de proprietate a bunurilor respective;

d) să achite taxa datorată bugetului de stat anterior datei depunerii cererii la organul fiscal pentru scoaterea din evidență ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, în caz de încetare a activității.

CAPITOLUL VIII
Regimuri speciale
Zone libere

Art.26.- Zonele libere fac parte integrantă din teritoriul statului român și li se aplică legislația națională.

Art.27.- Operațiunile prevăzute la art.2 din prezenta lege, precum și cele de la art.3 alin.(2), efectuate în zonele libere pe baza autorizației emise de administrațiile zonelor libere, se cuprind în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată.

Art.28.- (1) Sunt supuse taxei pe valoarea adăugată operațiunile referitoare la transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor mobile și/sau imobile situate pe teritoriul zonei libere, precum și prestările de servicii efectuate de prestatori din zona liberă.

(2) Pentru operațiunile prevăzute la alin.(1) se aplică regulile și cotele de impozitare prevăzute prin prezenta lege.

Art.29.- Operațiunile prevăzute la art.27 se clasifică din punct de vedere al regulilor de impozitare după cum urmează:

a) operațiuni impozabile la care se aplică cota standard, cota redusă sau cota zero a taxei pe valoarea adăugată, după caz;

b) operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată, acestea sunt reglementate prin lege și nu se admite extinderea lor prin analogie. Pentru operațiunile scutite furnizorii sau prestatorii nu au drept de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente intrărilor de bunuri și/sau servicii destinate realizării acestor operațiuni;

c) operațiuni scutite cu drept de deducere. Furnizorii/prestatorii au drept de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente intrărilor de bunuri și/sau servicii destinate realizării acestor operațiuni.

Art.30.- (1) Bunurile străine introduse direct în zonele libere, sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, inclusiv cele destinate utilizării sau consumului în zonele libere.

(2) Introducerea bunurilor străine din zonele libere în teritoriul vamal al României se efectuează cu respectarea prevederilor Codului vamal al României.

(3) Scoaterea bunurilor străine din zonele libere cu altă destinație decât România, fără îndeplinirea formalităților vamale, este scutită de taxa pe valoarea adăugată cu drept de deducere.

Art.31.- (1) Livrările de bunuri din teritoriul vamal al României, în zonele libere sunt supuse cotei zero a taxei pe valoarea adăugată.

(2) Furnizorii care efectuează livrări de natura celor menționate la alin.(1) vor justifica aplicarea cotei zero cu copie de pe factura fiscală, șampilată și semnată de organul vamal, prin care se atestă că bunurile au intrat în zona liberă, și copie de pe licența eliberată de administrația zonei libere, șampilată și semnată de administrația zonei libere, care atestă că beneficiarul este autorizat să desfășoare activități în zona liberă.

(3) În situația în care furnizorii nu pot justifica aplicarea cotei zero conform prevederilor alin.(2), livrările respective vor fi facturate prin aplicarea cotei standard sau a cotei reduse a taxei pe valoarea adăugată.

(4) Pentru prestările de servicii efectuate de prestatori cu sediul sau domiciliul în România, către beneficiari autorizați să desfășoare activități în zonele libere, se aplică cota standard sau cota redusă a taxei pe valoarea adăugată, după caz.

Art.32.- (1) Livrările de bunuri și/sau prestările de servicii efectuate pe teritoriul zonelor libere, altele decât cele de la alin.(2), sunt scutite cu drept de deducere.

(2) Livrările de bunuri și/sau prestările de servicii, care sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată conform art.6, sunt scutite și în zonele libere.

(3) Activitățile desfășurate de administrațiile zonelor libere sunt scutite cu drept de deducere, dacă nu sunt de natura celor de la alin.(2).

Art.33.- (1) Livrările de bunuri efectuate de furnizori autorizați să desfășoare activități în zonele libere, pentru contribuabili cu sediul în

teritoriul vamal al României, sunt supuse taxei pe valoarea adăugată astfel:

a) prin aplicarea cotei standard sau a cotei reduse, după caz, cu excepția bunurilor scutite în baza art.6, atunci când bunurile sunt introduse în teritoriul vamal al României de către furnizor;

b) în situația în care contribuabili din România achiziționează bunuri în teritoriul zonei libere, acestea vor fi facturate de către furnizori în regim de scutire cu drept de deducere. La introducerea bunurilor respective în teritoriul vamal al României, cumpărătorii sunt obligați să întocmească declarație vamală de import și să plătească taxa pe valoarea adăugată aferentă la organul vamal.

(2) Prestările de servicii efectuate de contribuabili autorizați să desfășoare activități în zonele libere către beneficiari cu sediul în teritoriul vamal al României vor fi facturate de prestatori prin aplicarea cotei standard sau a cotei reduse, după caz, cu excepția prestărilor de servicii scutite în baza art.6.

(3) Bunurile care circulă între teritoriul vamal al României și zonele libere, între contribuabili care au sediul în România și puncte de lucru ale acestora din zonele libere, sau contribuabili autorizați să desfășoare activități în zonele libere și puncte de lucru ale acestora din teritoriul vamal al României, nu constituie livrări de bunuri în sensul taxei pe valoarea adăugată. Organele vamale au obligația în acest caz să solicite avizul de însoțire a mărfii pe care îl vor semna și ștampila pentru a atesta că bunurile respective sunt transferate între sediul și punctul de lucru ale aceluiași contribuabil. Aceste prevederi nu se aplică bunurilor străine, pentru care se vor respecta prevederile Codului vamal al României.

(4) Cota zero a taxei pe valoarea adăugată, prevăzute la art.17 lit.B.a), b), e), f), g), h), i), j), k), și l) din prezenta lege, se aplică și operațiunilor efectuate din zonele libere. Justificarea cotei zero a taxei pe valoarea adăugată pentru aceste operațiuni se realizează pe baza documentelor stabilite prin normele de aplicare a prezentei legi.

Art.34.- Contribuabilii autorizați să desfășoare activități în zonele libere vor fi înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată conform prevederilor art.25 și sunt obligați să respecte ansamblul principiilor și regulilor privind taxa pe valoarea adăugată.

CAPITOLUL IX

Dispoziții finale

Art.35.- Modelul și conținutul formularelor de facturi fiscale sau alte documente legal aprobate, jurnale pentru cumpărări, jurnale pentru vânzări, borderouri zilnice de vânzare/încasare și alte documente necesare în vederea aplicării prevederilor prezentei legi se stabilesc de către Ministerul Finanțelor Publice și sunt obligatorii pentru plătitorii de taxă pe valoarea adăugată.

Art.36.- Corectarea taxei determinate în mod eronat, înscrise în facturi fiscale sau alte documente legal aprobate de contribuabilii înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, se va efectua astfel:

a) în cazul în care documentul nu a fost transmis către beneficiar, acesta se anulează și se emite un nou document;

b) în cazul în care documentul a fost transmis beneficiarului, corectarea erorilor se efectuează prin emiterea unui nou document cu semnul minus sau în roșu, în care se va menționa numărul documentului corectat, și concomitent se emite un nou document corect. Documentele respective se vor înregistra în jurnalul de vânzări, respectiv de cumpărări și vor fi preluate în deconturile întocmite de furnizor și respectiv de beneficiar pentru luna în care avut loc corectarea.

Art.37.- (1) Organele de control fiscal au dreptul să efectueze verificări și investigații la plătitorii taxei pe valoarea adăugată privind respectarea prezentei legi, inclusiv asupra înregistrărilor contabile. În acest scop, contribuabilii au obligația să prezinte evidențele și documentele aferente.

(2) În situația în care, în urma verificării efectuate, rezultă erori sau abateri de la normele legale, organele de control fiscal au obligația de a stabili cuantumul taxei pe valoarea adăugată deductibilă și facturată.

(3) În cazul în care facturile fiscale, evidențele contabile sau datele necesare pentru calcularea bazei de impozitare lipsesc ori sunt incomplete, în ce privește cantitățile, prețurile și/sau tarifele practicate pentru livrări de bunuri și/sau prestări de servicii, organele de control fiscal vor proceda la impozitare prin estimare.

Art.38.- Pentru neplata integrală sau a unei diferențe din taxa pe valoarea adăugată în termenul stabilit, contribuabilii datorează majorări de întârziere calculate conform legislației privind calculul și plata sumelor datorate pentru neachitarea la termen a impozitelor și taxelor.

Art.39.- (1) Actele de control emise de către organele de specialitate ale Ministerului Finanțelor Publice pentru constatarea obligațiilor de plată privind taxa pe valoarea adăugată constituie titluri de creanță, care devin titluri executorii în condițiile legii.

Art.40.- (1) Nerespectarea prevederilor art.25 și art.35 din prezenta lege se sancționează conform Legii nr.87/1994 pentru combaterea evaziunii fiscale.

(2) Nedepunerea în termen a declarației de înregistrare fiscală sau a declarației de mențiuni, se sancționează conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr.82/1998 privind înregistrarea fiscală a plătitorilor de impozite și taxe, aprobată prin Legea nr.228/1998, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Depunerea cu întârziere a decontului de taxă pe valoarea adăugată se sancționează conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr.68/1997 privind procedura de întocmire și depunere a declarațiilor de impozite și taxe, aprobată prin Legea nr.73/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art.41.- Determinarea, cu rea-credință, de către contribuabili a sumei taxei pe valoarea adăugată de rambursat și obținerea nelegală, în acest fel, a unor sume de bani de la organele fiscale constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 1 an la 7 ani.

Art.42.- Soluționarea contestațiilor asupra sumelor privind taxa pe valoarea adăugată, constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor Publice, se face conform prevederilor legale în vigoare.

Art.43.- Pentru aplicarea unitară a prevederilor legale privind taxa pe valoarea adăugată se constituie, în cadrul Ministerului Finanțelor Publice, Comisia centrală fiscală, condusă de secretarul de stat cu

atribuții în domeniul politicii și legislației fiscale. Componenta și atribuțiile Comisiei se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice. Deciziile Comisiei centrale fiscale se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art.44.- În termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul, la propunerea Ministerului Finanțelor Publice, va aproba normele de aplicare a dispozițiilor acesteia.

Art.45.- Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2002. Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) Ordonanța de urgență a Guvernului nr.17/2000 privind taxa pe valoarea adăugată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.113 din 15 martie 2000, aprobată prin Legea nr.547/2001;

b) prevederile art.5 referitoare la scutirea de taxa pe valoarea adăugată din Legea nr.103/1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.244 din 1 octombrie 1992, cu modificările ulterioare;

c) prevederile referitoare la scutirea de taxa pe valoarea adăugată ale art.42 alin.(1) pentru sursele de finanțare prevăzute la art.33 alin.(1) lit.c) din Legea partidelor politice nr.27/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.87 din 29 aprilie 1996, cu modificările ulterioare;

d) prevederile art.37 liniuțele a 3-a și a 4-a din Ordonanța Guvernului nr.30/1995 privind regimul de concesiune a construirii și exploatării unor tronsoane de căi de comunicații terestre - autostrăzi și căi ferate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.203 din 1 septembrie 1995, aprobată și modificată prin Legea nr.136/1996, cu modificările ulterioare;

e) prevederile art.173 alin. (3) din Legea învățământului nr.84/1995, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.606 din 10 decembrie 1999, cu modificările ulterioare;

f) prevederile art.4 alin.2 referitoare la taxa pe valoarea adăugată din Legea nr.118/1996 privind constituirea și utilizarea Fondului special al drumurilor publice, republicată în Monitorul Oficial

al României, Partea I, nr.150 din 15 aprilie 1998, cu modificările ulterioare;

g) prevederile art.4 alin.(2) referitoare la scutirea de taxă pe valoarea adăugată din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.43/1997 pentru întocmirea bilanțului contabil special și regularizarea unor credite și dobânzi clasificate în categoria *pierdere* la Banca Agricolă - S.A., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.153 din 14 iulie 1997, aprobată și modificată prin Legea nr.166/1998, cu modificările ulterioare;

h) prevederile art.3 lit.a) din Ordonanța Guvernului nr.8/1998 privind constituirea Fondului special pentru promovarea și dezvoltarea turismului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.40 din 30 ianuarie 1998, aprobată și modificată prin Legea nr.23/2000, cu modificările ulterioare;

i) prevederile art.7 din Ordonanța Guvernului nr.116/1998 privind instituirea regimului special pentru activitatea de transport maritim internațional, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.326 din 29 august 1998, cu modificările ulterioare;

j) prevederile art.5 alin.(1) lit.a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.24/1998 privind regimul zonelor defavorizate, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.545 din 8 noiembrie 1999, aprobată și modificată prin Legea nr.20/1999, cu modificările ulterioare;

k) prevederile art.76 referitoare la scutirea de taxă pe valoarea adăugată din Legea educației fizice și sportului nr.69/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 200 din 9 mai 2000, cu modificările ulterioare;

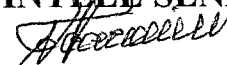
l) prevederile art.26 alin.(2) referitoare la scutirea de taxă pe valoarea adăugată din Legea nr.409/2001 de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.51/1998 privind unele măsuri premergătoare privatizării băncilor;

m) prevederile art.21¹ și art.21⁴ din Ordonanța de urgență nr.297/2000 pentru completarea Legii nr.133/1999 privind stimularea întreprinzătorilor privați pentru înființarea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.707 din 30 decembrie 2000 și aprobată prin Legea nr.415/2000;

n) prevederile art.2 lit.e) din Ordonanța Guvernului nr.14/1995 privind unele măsuri pentru stimularea realizării de obiective complexe și a producției cu ciclu lung de fabricație, destinate exportului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.26 din 3 februarie 1995, aprobată prin Legea nr.70/1995.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Senat în ședința din 29 ianuarie 2002, cu respectarea prevederilor articolului 74 alineatul (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI

Nicolae Văcăroiu